

La Yeu de l'Empordà

Any XXXIII.-Època 2.

Figueres, 22 d'octubre de 1932

Preu: 15 cts.-N.º 1463

Preus de subscripció:
Península. 2 ptes. trimestre.
Unió Postal 3 " " "

Redacció i Administració: Garcia Hernández, núm. 5
TELÈFON N.º 137
Es publica els dissabtes

Punt de venda i subscripció:
Impremta, Llibreria i Papereria,
Garcia Hernández, 5

Franqueo concertado

Clínica Dental

LL. COLL DE CENDRA
Odontòleg

EXTRACCIONS SENSE DOLOR
MALALTIES DE LA BOCA I DENTS
CONFECCIÓ MODERNA DE TOTA CLASSE
D'APARELLS PROTÈSICS

Consulta de 9 a 1 i de 3 a 7

Casades de Còdol, 15, 1.º, (Rambla)-Tel. 131. B.
FIGUERES

Contractistes! Propietaris! Safaretxos

(VIVERS)

de ciment armat, fabricats mecànicament.

Molt més lleugers...

Molt més resistents...

Construcció i presentació esmerada.

Completament garantitzats.

Preus per a Figueres i la Comarca:

100 litres	Ptes. 20'00	400 litres	Ptes. 44'00
150 "	" 23'00	500 "	" 49'00
200 "	" 26'00	600 "	" 59'00
250 "	" 29'00	750 "	" 69'00
300 "	" 35'00		

Per comandes dirigir-se a la

Fàbrica de Pedres Artificials

DE

ENRIC SAGRERA

Carrer Vilallonga (Carretera de Roses)

CASA CENTRAL:

GIRONA

Carrer Lorençana, 36

Telèfon, 367

Farmàcia Nova i Laboratori

DE

Joan Xirau

Ex-Ajudant de l'Institut de Fisiologia de Barcelona,
dirigit pel Dr. D. AUGUST PI SUÑER.

Instal·lats d'acord amb les més modernes exigències.

**Anàlisis clínics * Sèrums * Específics
Vacunes * Ortopèdia * Inyectables**

Avinguda de la República, núm. 18.-- FIGUERES

Màquines per a escriure de varies marques

NOVES, RECONSTRUÏDES i D'OCASIÓ
VENDES AL COMPTAT i A PLAÇOS
CANVIS - LLOGUER - REPARACIONS
PREUS REDUÏTS

LLUIS GIRE
FIGUERES - Monturiol, n.º 7 - Telèfon, 78

Joan Cervera Cané
ADVOCAT

Hores de Consulta: De 10 a 1 i de 4 a 7

Ciutadans, 5, 2.º, 2.ª
Telèfon, 346

GIRONA

**LAS 20 CURAS
VEGETALES DEL
ABATE HAMON**

son la medicación natural, sana y eficaz que viene remostrando, desde hace 25 años que se crearon, su extraordinario poder curativo gracias a la perfecta capacidad de asimilación de los elementos que contienen las científicas asociaciones de plantas de que se componen, las cuales ejercen una poderosa depuración y renovación orgánica restableciendo la salud plenamente.

Las personas enfermas que deseen curarse definitivamente, deben pedir hoy mismo el **BOLETIN MENSUAL**

« Lo que dicen los Curados »,
en el cual se reproducen las cartas de agradecimiento que recibimos cada mes de personas de todas las clases sociales de España y de todo el mundo que también sufrieron y han recuperado fácilmente la salud y la alegría.

Sr. Dtor. de Laboratorios Botánicos y Marinos, Peligros, 9, Madrid, o Ronda de la Universidad, 6, Barcelona.
Sirvase mandarme Gratis y sin compromiso el Boletín Mensual "Lo que dicen los Curados" y el Libro "La Medicina Vegetal".

Nombre _____
Calle _____
Ciudad _____
Provincia _____

INDICACIONES

N.º 1 Diabetes.
" 2 Albuminuria.
" 3 Reuma, Artritis.
" 4 Anemia.
" 5 Scleritis.
" 6 Nervios: Epilepsia.
" 7 Tos ferina.
" 8 Reglas dolorosas.
" 9 Lombrices.
" 10 Diarrea y enteritis.
" 11 Obesidad, Parálisis.
" 12 Depurativa sangre.
" 13 Enfer. del estómago.
" 14 Mala circulación de la sangre, Varices, Hemorroides.
" 15 Tos, Gripe, Bronquitis, Asma.
" 16 Corazón, Riñones, Hígado, Vejiga.
" 17 Estreñimiento.
" 18 Úlcera estómago.
" 19 Úlcera Varicosas.
" 20 Preventiva enferm.

SE MANDA GRATIS
Útilice Vd. el adjunto cupón hoy mismo, mandándolo en sobre abierto, como impresos, con sello de 2 cts

Perxas i Companyia

BANQUERS

Inscrits a la Comissaria de la Banca Privada

COMPTES CORRENTS en moneda nacional i estrangera.
COBRANÇA, descompte i negociació de lletres sobre totes les places d'Espanya i l'estranger.

GIRIS, ordres de pagament, transferències, cartes de crèdit.

IMPOSICIONS a interès en moneda nacional i estrangera, a la vista i a termini.

PRESTECES i CREDITS amb garantia de valors.

CANVI de tota classe de monedes i bitllets.

COMPRA-VENDA DE VALORS.—Subscripcions a emprèstitos.

NEGOCIACIÓ, cobrança i descompte de cupons i títols amortitzats.

DIPOSITOS en custòdia de títols.

Aigua ORION

AMPOLLARADA

del Balneari TERMES ORION

Prodigiosa aigua «verge»

Formada per síntesi natural en les entranyes de la terra.

acratoterma - radiactiva
la més fluorurada d'Europa

Dipositari a Figueres:

Josep Burgell, Casades de Códol, 15

YOGHOURT FERRAN

Preparat diàriament

Aliment de fàcil digestió
indicat per als que sofreixen
de l'Estómag i Ventrell

Capil·lar Ferran

Tònic i regenerador del cabell

Callicida Ferran

Cura ulls de poll i durícies

Garantia de bon despatx

Dipòsit de **BRAGUERS i FAIXES**

Material asèptic per a parts

DR. DAUSÀ

Radiòleg de l'Hospital Provincial

RAIGS X. -- Radiografies, Radioteràpia profunda.

RADIUM pel tractament de tota classe de càncers.

Tractament de les malalties de pell i sífilis.

El dilluns no es visita,

Plaça Marquès de Camps, 15, 1.º, GIRONA

La Nova Funerària i FUSTERIA de PERE ESTEBA

Baguls de luxe i econòmics.

Promptitud en els encàrrecs.

Carrer Alt de Sant Pere, 15
FIGUERES

Auto-GARAGE SPORT

Traslladat al nou local,
carrer 28 DE MAIG, 11

Pupilatges - Reparacions - Accessoris de tota mena

Telèfon n.º 70

FIGUERES

Taller Mecànic de Llorenç Calvet

Sant Joan Baptista, núm. 4.-- FIGUERES

Reparació d'automòbils i maquinària en general.

Secció especial de soldadura autògena

soldant-setota classe de peces com Blocs, carters, culates, etc., etc., tant de ferro colat com d'alumini, a preus mòdics.

Representant dels acreditats motors a gasolina i BOMBES ROSARI marca « JACOB », producció nacional, que amb la mínima despesa s'extreu la quantitat major d'aigua.

Fàbrica de

mitges, mitjons, camisetes, pantalons, jerses, toreres, «refajos», etc., etc., de cotó, llana, fil, seda o estam, de qualitats superiors.

Casa única, en aquesta comarca, que treballa amb maquinària de la més moderna que es coneix.

Confecció esmerada en tots els articles.

Secció especial de gèneres a mida, al preu mínim dels tamanyos corrents.

Fàbrica i Despatx: **JOAQUIM VERNIS**

Garcia Hernández, 4. — FIGUERES

enteses de partits, quan no existeix una vibració interna i una compenetració íntima ofereixen molt de perill. Per diversos aspectes: en primer terme perquè accontenten els uns i disgusten els altres; després, perquè susciten sentiments de desconfiança en la lleialtat o en el compliment; i moltes vegades, per aquelles anomalies de l'aritmètica electoral, resulta que amb la coalició en lloc d'una suma es produeix una resta. Però és que, a més, hi ha una altra cosa. I és que en tota societat organitzada, no ho són tot els partits; a més a més dels partits, que són nuclis concrets, hi ha tota una opinió difusa en l'ordre religiós, i en el polític, i en el patriòtic i en tots; i aquesta opinió difusa, que no està adscrita a cap partit i que és més important que tots els partits, es mou principalment segons els impulsos d'aquells imponderables que en cada cas concret formen l'opinió pública. Això explica per què—malgrat la subsistència dels partits—es desplaça la victòria en les eleccions, en un sentit o altre. Per això jo crec que en el cas actual de Catalunya, que és un cas de tanta gravetat i de tanta transcendència, més que parlar del problema electoral, que és problema circumstancial, s'ha de parlar del problema polític de Catalunya.

El problema polític de Catalunya

I examinant el problema polític de Catalunya, s'ha de reconèixer que fóra evidentment una absurditat voler considerar el panorama polític des d'un punt de vista estret i migrat de partit. Fóra també una absurditat pensar que en el moment actual de Catalunya les forces polítiques podrien quedar petrificades i immòbils. Hi ha dos fets, que són el canvi de règim i la promulgació de l'Estatut de Catalunya, que tenen massa importància perquè després d'ells totes les coses puguin seguir com si no ha-

gués passat res. No; estem en un moment de fonda transformació.

En el cas concret de la Lliga Regionalista hi ha alguns que diuen: la Lliga Regionalista ha complert ja la seva missió; té un article primer en els Estatuts que li assignava com a missió treballar per l'autonomia de Catalunya dintre de l'Estat espanyol; ja està aconseguida, i la Lliga Regionalista s'ha de dissoldre. No; és anar un xic massa de pressa. En primer terme, fins avui, no s'ha aconseguit l'autonomia, sinó el motllo per a l'autonomia; i dintre d'aquest motllo s'ha de crear i s'ha d'organitzar l'autonomia.

Però, a més, la Lliga Regionalista té alguna cosa més que l'article primer. L'article primer defineix la seva finalitat essencial, però en el compliment d'aquesta finalitat essencial la Lliga Regionalista porta trenta anys d'actuació, i aquests trenta anys d'actuació han establert un procediment, han creat una doctrina, han format una escola, i això és molt més important que una definició de principis o que un programa.

Això us explica que avui la Lliga Regionalista ocupi en la política catalana un lloc que faci que un polític tan significat com el senyor Companys ens hagi fet l'honor, fa pocs dies, de dir que la Lliga Regionalista era l'enemic comú. Per la mateixa raó que el senyor Companys deia això, nosaltres creiem que la Lliga Regionalista ofereix les màximes garanties per a tots aquells que creuen que s'ha d'anar a una implantació adequada de l'Estatut. Les seves actuacions passades són garantia de les seves actuacions futures. Però, a més, la Lliga Regionalista, no per l'article primer dels seus Estatuts, sinó per tota la seva actuació, representa quant a l'Estatut, el sentit de continuïtat històrica, amb el qual l'Estatut ha d'implantar-se; continuïtat històrica que té una importància cabdal, perquè no pot un poble, sense anar al suïcidi, sense matar-se, interrompre-la bruscament o fer un salt entre la seva vida passada i la futura. No podríem nosaltres rebutjar la

nostra llengua per a crear d'avui a demà una llengua nova. Doncs, en els altres ordres és el mateix. Amb la continuïtat històrica nosaltres afirmem la tradició religiosa del nostre poble. L'evolució normal del seu règim jurídic i el manteniment de la riquesa industrial i de la riquesa agrícola que constitueixen el nostre patrimoni material. (Aplaudiments.)

I tot això dintre d'aquell ambient de comprensió, de serenitat i de tolerància que constitueixen la característica de la Lliga Regionalista, que va culminar gloriosament en l'actuació de la Mancomunitat de Catalunya.

Però, què significa això? Significa que la Lliga Regionalista ha de romandre immòbil, immutable? De cap manera. Jo crec que també està subjecta, com tots els altres organismes, a aquesta llei general de transformació; però jo us dic que, en lloc de desaparèixer,estic convençut que comença per a la Lliga Regionalista avui, potser, el moment més gloriós de la seva història. I que ha de preparar-se per a constituir el nucli central de totes aquelles forces polítiques de Catalunya que tinguin amb ella una coincidència fonamental. (Aplaudiments.)

Però jo sobre aquest punt avui no em puc estendre més. Cada cosa té el seu moment i cada afany la seva hora. Jo avui sols he de dir que, en les eleccions, la Lliga Regionalista no pot tenir la pretensió d'acaparar la representació parlamentària de majoria o de minoria que li pertoca; que la Lliga Regionalista en aquesta ocasió com en totes—i més que en d'altres encara—ha d'inspirar-se en un criteri de gran amplitud; que en la formació de candidatures no ha de preguntar-se als candidats si són o no socis de la Lliga Regionalista, sinó que s'ha de mirar únicament el seu ideari, la seva competència, les condicions que ofereixin per al triomf. (Aplaudiments.)

Es a dir, que la Lliga Regionalista, en lloc d'acaparar la representació parlamentària, ha de posar al servei dels grans ideals que representa i que

pot emparar, la seva força i la seva organització per a fer-los triomfar.

Es el moment actual un moment en què, per damunt de totes les coses circumstancials i transitòries s'ha d'afirmar el sentiment de solidaritat entre els catalans. I solidaritat vol dir generositat. Generositat en el pensament, que significa el no creure que som els dispositaris únics de la veritat i no volem imposar als altres íntegrament aquesta veritat nostra. Generositat en el pensament, que significa no caure en el peccat d'integrisme, que fa oblidar les coincidències fonamentals per a fixar-se en discrepàncies moltes vegades nimies; integrisme que impedeix les grans concentracions i fa que es formin, en canvi, capelletes irreductiblement, implacablement enemigues. Generositat en el pensament que ens ha de portar, com en el Pare-Nostre, a perdonar els altres els seus errors i les seves culpes perquè ens siguin perdonades les nostres pròpies. (Aplaudiments.) Generositat en el cor, que significa el prescindir de tota ambició mesquina, de tot greuge antic, de tota rancúnia; que significa, sobretot, fer el màxim esforç per aconseguir que sigui desterrat per sempre de la nostra terra aquest esperit d'enveja i de canibalisme polític que fa devorar els homes més preclars. (Ovació i visques a Cambó.) Destrem-lo per a sempre aquest esperit, perquè no s'hagi de dir que a Catalunya els nostres homes han d'esperar a ésser morts perquè se'ls faci justícia. (Aplaudiments.) Al contrari, procurem que ens informi un esperit en virtut del qual vegem en els altres catalans no uns enemics a combatre, sinó uns col·laboradors en l'obra magna de refer la nostra terra catalana.

Sols així tots els partits, totes les organitzacions polítiques, podrà dir-se que estan al servei de Catalunya, i sols així els seus directors seran dignes de la gran obra històrica que la implantació de l'Estatut ens planteja a tots nosaltres. (Gran ovació final, que dura llarga estona.)

La Veu de Catalunya

TERCERA EDICIO DEL MATÍ

ADMINISTRACIO: PELAYO, 1, 2.º
Telèfons 13172 i 13173

PREUS DE SUBSCRIPCIO

Barcelona (Edició vespre 2'50 ptes. mes
Edició matí 2'50 ")
Península 7'50 " trimestre

REDACCIO I IMPREMTA
FERLANDINA, 7, 9 i 11 - Tel. 15151 i 15110

La Lliga Regionalista davant l'Estatut

Text taquigràfic de la conferència que el senyor Joan Ventosa i Calvell va donar al Coliseu Pompeia el dia 29 de setembre

La impressió de Catalunya

La impressió de Catalunya és un tema que ha estat objecte de moltes reflexions i debats. En aquest context, cal destacar el paper de la premsa i la cultura en la formació de la identitat regional. La Lliga Regionalista, liderada per senyors com Joan Ventosa i Calvell, ha treballat per a la unificació i el desenvolupament de Catalunya. Aquesta conferència, celebrada al Coliseu Pompeia el dia 29 de setembre, va ser una ocasió clau per a discutir les perspectives i els reptes de la Lliga davant l'Estatut. El text taquigràfic que s'ha publicat ofereix una visió detallada dels punts clau de la conferència, així com les opinions i les intervencions dels participants. Aquesta informació és essencial per a comprendre el context històric i polític de l'època i el paper de la Lliga Regionalista en la defensa dels interessos catalans.

La participació prebenda

La participació prebenda és un tema que ha estat objecte de moltes reflexions i debats. En aquest context, cal destacar el paper de la premsa i la cultura en la formació de la identitat regional. La Lliga Regionalista, liderada per senyors com Joan Ventosa i Calvell, ha treballat per a la unificació i el desenvolupament de Catalunya. Aquesta conferència, celebrada al Coliseu Pompeia el dia 29 de setembre, va ser una ocasió clau per a discutir les perspectives i els reptes de la Lliga davant l'Estatut. El text taquigràfic que s'ha publicat ofereix una visió detallada dels punts clau de la conferència, així com les opinions i les intervencions dels participants. Aquesta informació és essencial per a comprendre el context històric i polític de l'època i el paper de la Lliga Regionalista en la defensa dels interessos catalans.

Senyores i senyors:
 Promulgat l'Estatut de Catalunya és un deure de totes les forces polítiques organitzades de la nostra terra exposar el seu pensament respecte a la política catalana. Jo hauria volgut complir aquest deure utilitzant, com ho han fet altres partits catalans, la ràdio com a mitjà de la màxima difusió, però el concepte d'igualtat de l'exercici dels drets ciutadans que tenen els que avui manen m'impedeix de fer-ho i no hi ha més remei que sotmetre's.

Però, sigui com sigui, jo he de començar a parlar de l'Estatut expressant la satisfacció de la Lliga Regionalista, la joia de la Lliga Regionalista, per haver desaparegut, amb la seva aprovació, el gran obstacle per a l'evolució normal del nostre poble. L'Estatut, ho hem dit tots reiteradament, no és el mateix Estatut que fou consagrat pel poble de Catalunya en el seu plebiscit, però constitueix una base adequada i un instrument suficient perquè damunt d'ell es pugui organitzar l'autonomia del nostre poble.

Deures de justícia

I després d'expressar la nostra satisfacció, he de complir un deure de justícia expressant noblement, francament, sense regateigs i sense atenuacions, el nostre reconeixement al Parlament i al Govern de la República i especialment al President d'aquest Govern, senyor Azaña, qui una part tan directa ha pres en l'aprovació de l'Estatut. (Aplaudiments.) Nosaltres ens donem perfectament compte dels esforços que ha estat necessari fer per a vèncer les dificultats que s'hi oposaven i per arribar a la seva aprovació, i per això, malgrat les discrepàncies fonamentals que ens separen del Govern del senyor Azaña, discrepàncies que subsisteixen, nosaltres expressem clarament la nostra gratitud.

Però el tribut de justícia, encara que sigui merescut, no ha de limitar-se a ells. En biologia, la vida d'un ésser no comença en el naixement, sinó en l'acte misteriós de la concepció i en el període llarg i penós de la gestació. I en els grans moviments històrics, no és Constantí El Gran, promulgant l'Edicte de Milà, qui dona vida al Cristianisme, sinó que la hi dona Jesús en el Calvari amb el gloriós seguici de màrtirs i d'apòstols que, durant tres cents anys, amb llur sang i amb llurs predicacions, preparen el moment apoteós del triomf. (Aplaudiments.)

Respecte del Renaixement Català, varen sembrar la llavor amb la seva sang els màrtirs de 1714; varen preparar la germinació totes aquelles generacions que en els segles d'obscuritat i de persecució mantingueren en la llar i en la vida les característiques essencials de la nostra raça; iniciaren el recobriment de la nostra personalitat tots aquells que en l'ordre literari i en el folklòric i en l'històric i en el jurídic promogueren el moviment cultural que fou la base del Renaixement de Catalunya, renaixement que després tingué eficàcia pràctica pel moviment polític iniciat fa cinquanta anys i seguit després, amb fortuna diversa, però amb patriotisme constant, fins als nostres dies. A tots ells hem de retre també, en aquest moment de triomf, el degut homenatge.

La participació preponderant de la Lliga

I en aquest record, encara que ens referim a nosaltres, no podem oblidar la Lliga Regionalista: que això de fer nosaltres, als altres, noblement, la deguda justícia, ens autoritza també per a reclamar que se'ns faci a nosaltres. (Aplaudiments.) Nosaltres no pretem l'exclusiva, però afirmem un fet que ningú no pot desconèixer, i és que en tot el moviment cultural i polític,

en tota l'actuació de les corporacions de la nostra terra, en el moviment gloriós de Solidaritat i en l'obra de la Mancomunitat de Catalunya, la Lliga Regionalista ha tingut, no una participació qualsevol, sinó una part preponderant; i a la participació en la lluita li correspon, naturalment, una participació en la victòria.

Avui n'hi ha alguns que diuen: La Lliga Regionalista havia fracassat en l'obtenció de l'Estatut, no hauria arribat mai a aconseguir l'Estatut. Jo diré que la Lliga Regionalista, com feia observar molt agudament fa pocs dies En Duran i Ventosa, és l'únic partit que no ha hagut de rectificar. Nosaltres, com Cyrano de Bergerac, hem vist com els altres llegien a l'estimada les nostres cartes d'amor, les que havíem escrit nosaltres. (Grans aplaudiments.)

No hem hagut de rectificar, ni quant a l'ideal, que era l'ideal de la Catalunya lliure dintre d'Espanya; ni hem hagut d'abjurar d'un separatisme que sempre havíem repudiat; ni hem hagut de rectificar quant al procediment renunciant a predicar la violència per acomodar-nos a la tàctica del Parlament i de la concòrdia, perquè l'hem practicada sempre. (Aplaudiments.) No hem hagut de rectificar per a intervenir en els problemes espanyols i per a participar en els governs d'Espanya; no hem hagut de rectificar ni tan sols quant a la forma de govern, perquè la nostra doctrina anterior, de sempre, exigia com a corollari indispensable, que canviat el règim per la voluntat del poble, l'acceptéssim francament i sense reserves. (Aplaudiments.)

Però hem fet més encara. Jo no vull, en aquesta hora de triomf, criticar l'actuació dels altres, perquè tots han fet el que han pogut, però sí que vull fer remarcar que en política, com en els cors, en la música polifònica, hi ha diversitat de tons; n'hi ha uns que donen la nota aguda i porten la direcció, i n'hi ha d'altres que donen la nota baixa, i l'harmonia depèn de l'acord entre aquestes dues notes. Nosaltres, en altres temps, hem portat la direcció i no hem tractat d'eliminar els altres; els hem invitat a participar-hi i hi han participat, i, a malgrat de participar-hi —jo no vull ara entrar en polèmiques retrospectives— tothom té prou memòria per a recordar la manera com secundaven l'acció directiva que portava llavors la Lliga Regionalista, i potser s'hauria de veure si en la manca de concòrdia, si en les dificultats que li oposaven, no hi ha el secret de no haver aconseguit abans la victòria.

En canvi, avui, nosaltres, apartats, rebutjats de tota participació en la confecció de l'Estatut, impulsats només pel nostre patriotisme, nosaltres hem col·laborat en la forma més difícil i abnegada de col·laboració, que és amb la col·laboració del silenci, que ofega tota discrepància i calla tot motiu de crítica. (Aplaudiments.)

La impressió de Catalunya

Quina és la impressió que ha fet l'Estatut de Catalunya? Sembla una pregunta redundant. La impressió, evidentment, ha estat d'alegria. Aquests dies els carrers de Barcelona anaven plens de joia desbordant; però jo us dic que fóra un observador superficial aquell que sota aquesta alegria no hi veies un fons de preocupació. Preocupació, és natural que hi sigui. L'Estatut no és una rifa; l'Estatut no és una cosa que se'ns hagi donat i que porti en ell mateix la nostra felicitat. L'Estatut és una cosa que ens imposa deures i que ens exigeix un esforç; per tant, la preocupació és legítima, en quant és un sentiment, una noció de la pròpia responsabilitat. Però és que no és solament aquesta la preocupació; és que en aquesta preocupació hi ha, en molts, un cert temor, despertat per una actuació dels partits que han predominat en els darrers temps a Catalunya, per campanyes

demagògiques, funestes per a la nostra terra; per l'aprensíó que la implantació de l'Estatut pugui significar nous impostos, noves càrregues que tinguin a gravar encara més la producció i la riquesa de Catalunya.

Jo no crec justificat en aquest aspecte el temor. No el crec justificat perquè aquest temor significaria poca confiança en nosaltres mateixos. Com he dit en una altra ocasió, siguin les que siguin les dificultats, tot home, tot poble, digne de regir-se a sí mateix no ha de cercar la garantia de l'esdevenidor en la tutela dels estranys, sinó en el propi esforç. Però jo, a més, vull donar una nota d'optimisme, que crec justificada. Jo us dic que en el moment actual, en les circumstàncies presents, jo tinc més confiança en Catalunya que en el mateix Estat espanyol. Per què? Fa pocs dies jo escrivia a LA VEU DE CATALUNYA uns articles parlant de la tendència espanyola a l'extremisme i a la violència. Assenyala com un símptoma no massa tranquil·litzador que, després de la militarada del mes d'agost, en el Govern la reacció es produís en el sentit d'accentuar una nota d'esquerra i de manifestar una manca lamentable de respecte als drets de propietat i a la llibertat humana. Deia: «Això prepara moviments de pendol violents per a l'endemà». I aquesta tendència a l'extremisme, aquestes oscil·lacions violentes, són més greus encara perquè es compliquen amb el mal ibèric dels pronunciaments. Fins a quin punt a Catalunya estem exempts d'aquest mal, lliures d'aquestes tendències? Jo no ho sé, però de totes maneres cal assenyalar un fet: en aquests «pronunciamientos» militars Catalunya no hi ha participat ni amb la simpatia; Catalunya, en l'història de la protesta, no hi ha tingut tampoc participació.

Però, és més; des del 14 d'abril ençà, fixeu-vos-hi, a Catalunya, malgrat els antecedents de violència, no s'han cremat convents, com se n'han cremat en altres llocs d'Espanya. Les lluites socials a Catalunya han estat enverinades al camp, creades al camp, però no per una realitat de discòrdia, ni per la gravetat d'un problema jurídic, econòmic o social; jo m'atreveixo d'afirmar que han estat fomentades per interessos electorals o per cohejances curialesques. (Grans aplaudiments.) Fora d'això, a Catalunya les lluites socials, després del 14 d'abril, no han estat més enverinades, sinó al contrari, de com ho havien estat en altres èpoques anteriors.

Això és un fet, és un fenomen. Què significa i a què obeeix? Jo ho atribueixo al següent: a Espanya caigué per la voluntat del poble la monarquia; però per a la consolidació normal pacífica de la República és necessari que existeixi una classe mitjana. L'ure de la tradició monàrquica secular i no llançada a violències i a extremismes. Aquesta classe mitjana no existeix en gran part d'Espanya; aquesta classe mitjana existeix a Catalunya. I per això la República té a Catalunya major estabilitat que en altres llocs d'Espanya. I per això la República no necessita aquí per a assentar-se ni els esgarips anticlericals, ni socialistes, ni demagògics que es produeixen en altres llocs d'Espanya. (Grans aplaudiments.)

Hi ha un altre fet també que em condueix a aquesta conclusió optimista. I és que ací hem d'estructurar un poble i que hi ha l'emoció patriòtica que desperta aquesta tasca. En els pobles, com en els individus, l'ociositat és la mare de tots els vicis, i ací la vibració patriòtica provocada per l'obra magna de reconstruir Catalunya serà una vacuna que ens llaurarà de moltes altres malalties. Per això jo us dic que en el moment actual tinc major confiança amb l'Estatut, en Catalunya, que la que puc tenir en la resta d'Espanya.

!Dic això per a recloure'ns en nosaltres mateixos? No. Encara que volguéssim fer-ho no podríem fer-ho,

perquè nosaltres formem part d'una unitat més extensa i hem de sentir fatalment la repercussió del que en ella passi. Ho dic perquè es perdi la por en les nostres pròpies forces, perquè adquirim confiança en nosaltres mateixos i perquè compreguem que si implantem adequadament l'Estatut, Catalunya pot representar una zona d'altres pressions, una zona d'estabilitat que serveixi d'exemple i de contrapès en les dificultats que es presentin en altres zones espanyoles.

Però això, naturalment, exigeix que l'Estatut s'implanti adequadament, perquè si constituïssim el Parlament català en un ambient de guerra civil, Catalunya afegiria als altres factors de pertorbació que existeixin a Espanya un altre factor d'una gravetat extraordinària. En aquest sentit, tota preocupació és justificada.

La implantació de l'Estatut

L'hora actual, pel que us vinc dient, és indubtablement l'hora més transcendental de Catalunya. Tot depèn del que passi amb la implantació de l'Estatut. Segons com es faci, la Generalitat de Catalunya pot ésser una Diputació Provincial més gran. Si se seguis —no vull escatir ara si han tingut o no raons o excuses per a fer-ho, sinó que em limito a senyalar un fet—, si es seguís, dic, la direcció, o millor dit, la inacció que ha estat norma de la Generalitat des de 14 d'abril, deixant a part tot quant es refereix a les prerogatives honorífiques, s'arribaria indubtablement a aquell resultat o a l'extrem contrari. Si nosaltres, en canvi, ens deixéssim portar de tartarinismes, creient que nosaltres podem ésser els mestres dels altres pobles d'Europa, aniríem segurament a un fracàs sorollós, i el fracàs fóra molt pitjor que la negativa de l'Estatut, perquè venint de nosaltres mateixos fóra el fracàs de Catalunya. (Molt bé, molt bé.)

Entre aquests dos esculls hi ha la posició natural i lògica, que és la d'estructurar l'Estatut de conformitat amb les realitats, amb les condicions i amb les exigències del nostre poble, per a arribar al ple desenvolupament de la nostra personalitat. Però la dificultat és de saber-ho fer. Governar és una funció molt complexa i molt difícil; per a governar no n'hi ha prou amb la buidor retòrica dels discursos, ni amb els apassionaments demagògics, ni amb la vaguetat d'unes afirmacions idealistes; governar exigeix una preparació tècnica, però, a més, exigeix un sentit polític, una noció de les realitats, un sentit de continuïtat en l'acció, un concepte de les possibilitats de cada moment, una energia serena, reflexiva i continuada en el criteri, temperada amb una flexibilitat per adaptar-lo a les circumstàncies mudables dels temps. (Aplaudiments.)

I aquesta dificultat de governar ve augmentada a Catalunya pel fet que ací som un poble nou. Hi ha un fenomen, que pot semblar sorprenent. Si és tan difícil el governar i com és que amb homes tan ineptes, com moltes vegades han governat, el país ha anat seguint? En efecte, amb més o menys dificultats i contratemps el país ha anat seguint; però si ha pogut fer-ho, ha estat per la força de l'organització existent i per la tradició i la rutina d'una burocràcia. ací no tenim ni la rutina, ni l'organització; ens manca això perquè som un poble nou i hem de crear-ho. Tenim, en canvi, la vibració patriòtica que, si la sabem encarrillar i dirigir, és una força important. Jo he participat diverses vegades en funcions de govern i us puc dir que ho he fet per imposició del deure, del que he cregut, encertadament o equivocada, un deure patriòtic; però en aquest cas la joia de participar en la reconstrucció de Catalunya és quelcom que comporta una emoció profunda en tots i que ens impulsa a tots els sacrificis i a tots els esforços. Això és el que pot vèncer la deficièn-

Quan haveu de comprar

Articles de Tocador: perfums, sabó, esponges, productes de bellesa...

Articles de Fotografia: aparells, pel·licules plaques, papers...

Pintures: colors, vernissos, pinzells, coles, etc.

Comestibles: conserves, arrossos, pastes per a sopa, oli fi del Sindicat Oleícola Garrotxa-Empordà...

recordeu-vos de la

DROGUERIA

Antoni Carreras

FIGUERES

vinguda de la República, 17

Fumisteria Espanyola

BARCELONA VALÈNCIA, 215
Telèfon, 76.634

Cuines fixes, Portàtils i Centrals
TERMOSIFONS

CALEFACCIONS

PROJECTES I PRESSUPOSTOS GRATUITS

REPRESENTANT

Josep Morell Mitjà

Monturiol, núm. 20

FIGUERES

cabreu amb els inconvenients del Regadiu

MOTORS D'OLIS PESATS
«PETTER»

Més de cinc centes instal·lacions en el nostre país.
Detalls i pressupostos a:

MAQUINARIA INDUSTRIAL, S. A.
Girona, núm. 63.—BARCELONA

“RADIOOLA”

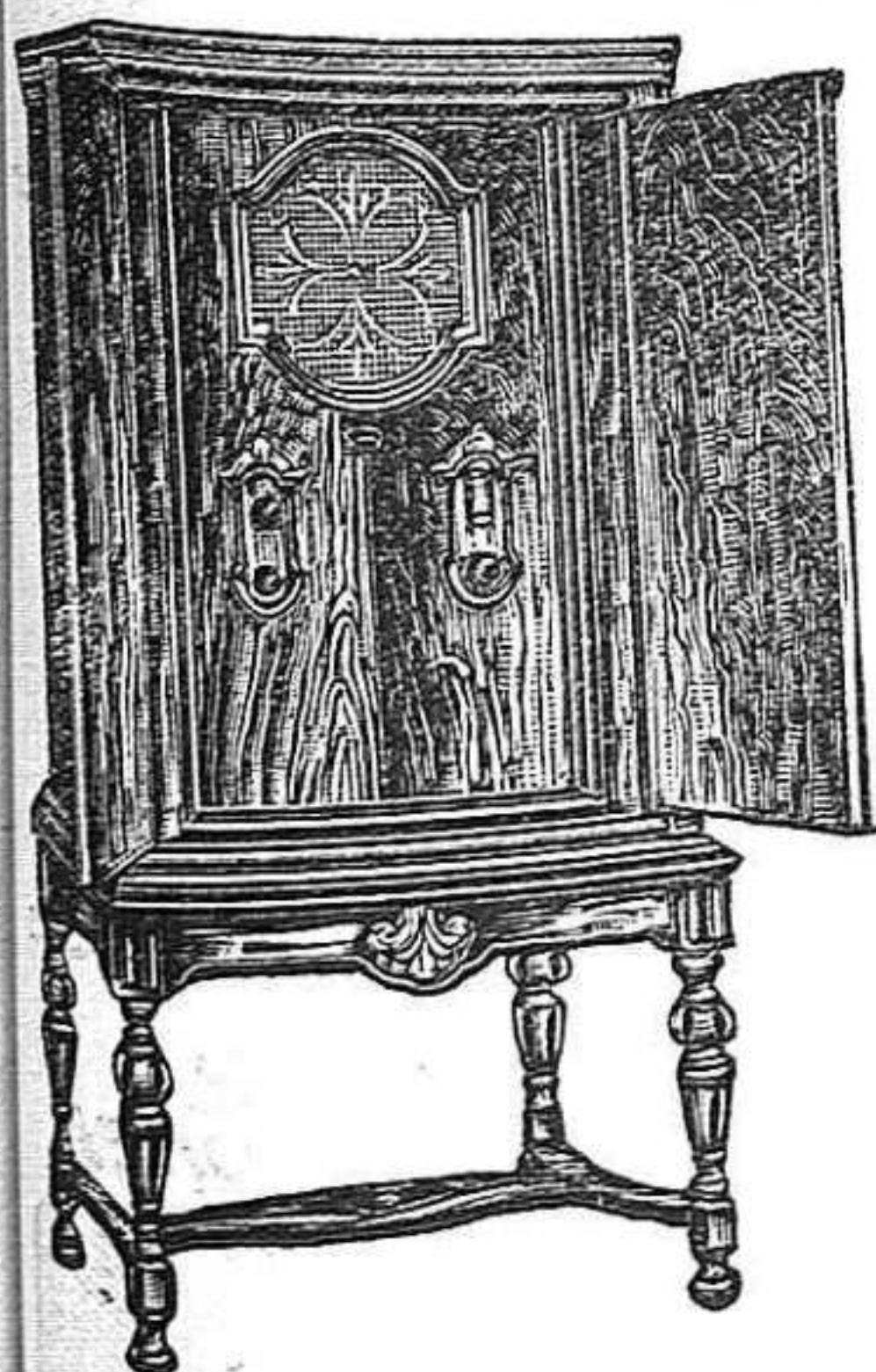
RADIO-RECEPTORS
RADIO-FONÓGRAFS
ALTAVEUS
PICK-UPS

Els aparells més perfectes són els de la
Radio Corporation of America

La màxima selectivitat i sintonització.
Models per a particulars, cassinos i teatres.
Vendes al comptat i a plaços

Exposició: Casa LLUIS GIFRE

FIGUERES, Monturiol, 7
Telèfon 78.

llegiu i propagueu

La Veu de l'Empordà

Los Paquetes
DEL DELICIOSO
CHIQUILIN

La galleta que es
única en su clase

Por su calidad y valor alimenticio —
Por su insuperable paladar —
Por su precio inimitable:

CHIQUILÍN

La galleta por excelencia para los niños,
para los convalecientes; para todas las
edades y para todos los gustos. A todos
agrada, a todos conviene.

Mantequilla, yema de huevo, azúcar,
harina y un tueste sorprendente.

SE VENDE SIEMPRE EMPAQUETADA

Paquete de 200 gramos: 1 peseta
Precio por quilo: 4'50 pesetas

LOS PAQUETES MAYORES SON LOS MAS ECONOMICOS

Artiach

Demaneu sempre

PRODUCTES THOMAS

Xarops
Sodes
Orxates

El preferit per la gent de bon gust

Dir. Tècnic
J. Tomas Dalpo
Farmacèutic

Propietari
E. Tomas Dalpo

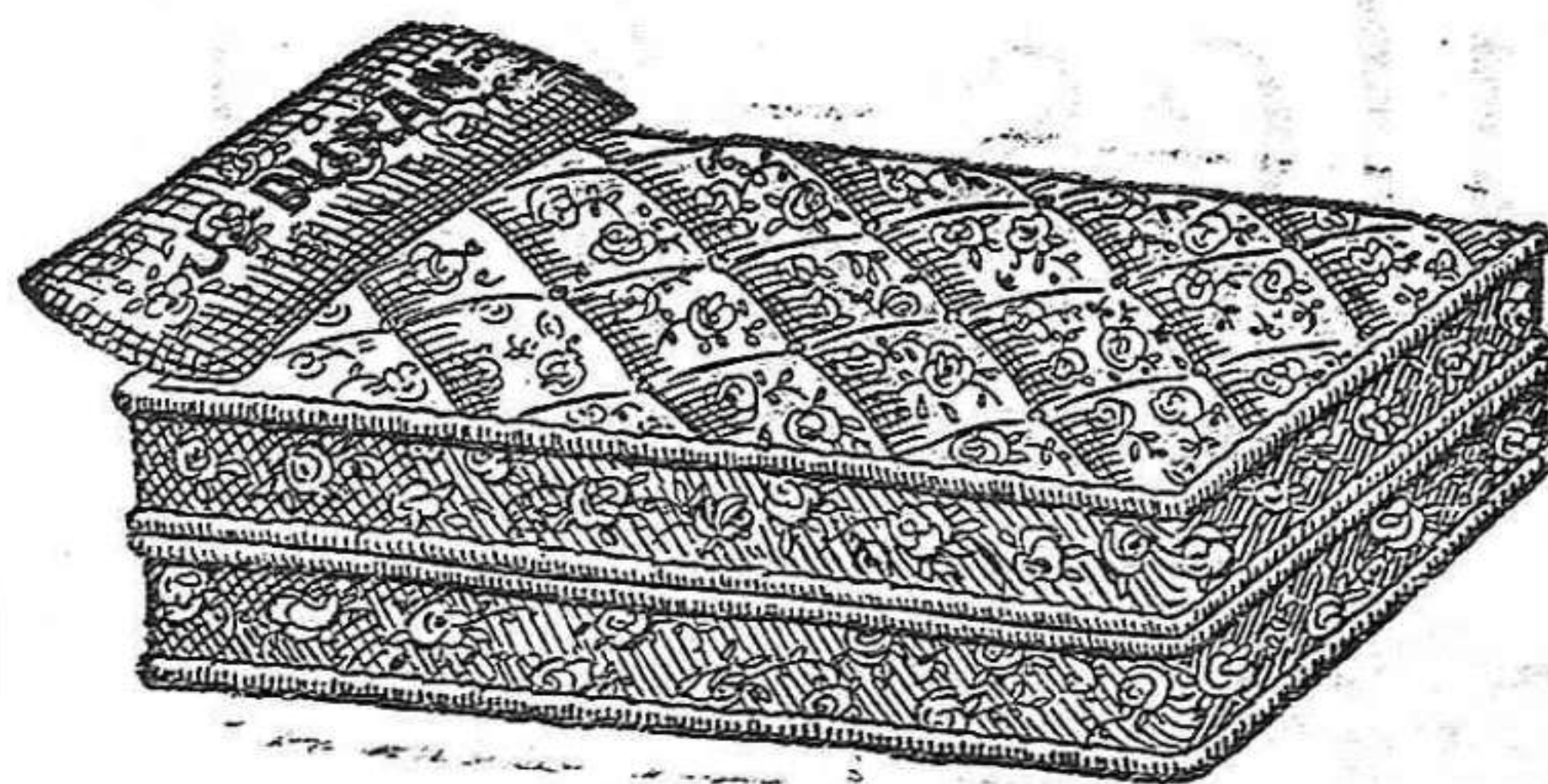
Figueras
Girona

GRAN COLCHONERIA

DE

JOSE DURÁN

Perelada, 18 — FIGUERAS

Lanas
en rama
para
Colchones

Algodones en rama, orin, borras, miraguano y plumas
Confección y venta de Edredones y Colchones.
Especialidad en la forma Inglesa.

Inmenso y variado surtido de Telas listadas y damasco.
Máquina Eléctrica BOLÓ para ablandar y limpiar lanas, al-
godones, borras, crines, & &, quedando blandas como en su primer estado.
Se rehacen colchones a domicilio.

NOTA: Se lavan y desinfectan los colchones por infecciosos que sean.

AVICULTORES! PROPIETARIOS! GANADEROS!

Recordad que una caja del acreditado

REMEDIO-AVICOLA

(Premiado con Cruz y Diploma de Gran Premio en la Exposición Internacional del Tibidabo de 1912)

PREVIENE y CURA las enfermedades de las Gallinas, Ocas, Patos, etc.

Pedid prospecto explicativo y folletos gratis a la Farmacia PERXAS (antes Capell.) - FIGUERAS

Banc de Figueres

DE

Ll. Vergés Vilanova

Plaça de Pi Margall (La Palmera)

Es el vostre Banc.

Visiteu-lo i trobareu en ell el màxim d'economia i tota la formalitat i reserva en les operacions.

Per FRANCS el Banc de Figueres.

Per VALORS el Banc de Figueres.

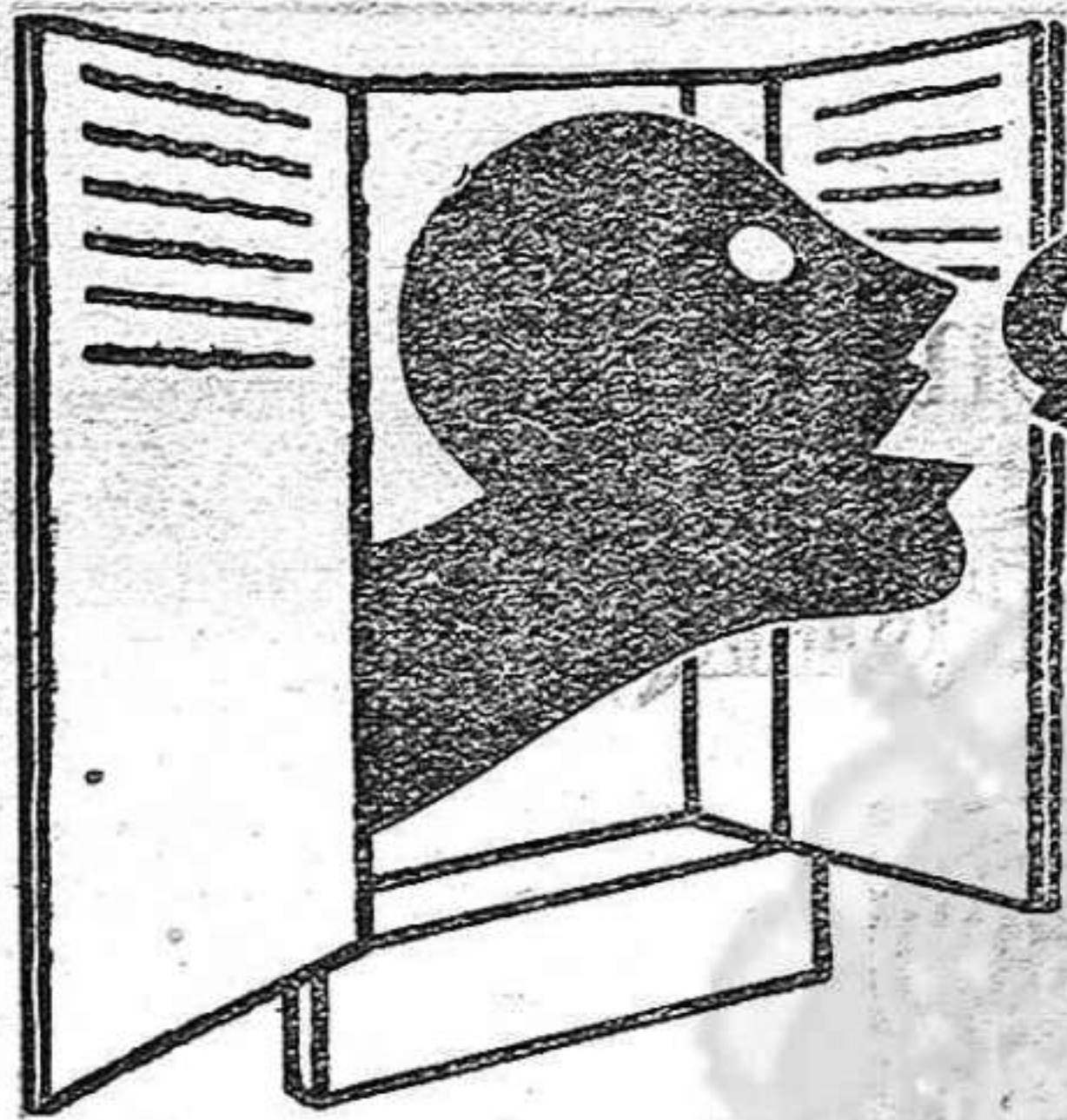
Per cupons, girs, descomptes de lletres, comptes corrents, imposicions a termini fixe, llibretes d'estalvi al 4 per 100, subscripció a Emprèstits, canvi i conversió de títols, etc., el BANC de FIGUERES.

Es paguen els cupons venciment corrent.

HORARI DE TREN

Ferrocarril de M. Z. A. — Xarxa Catalana			
TREN	ARRIBADA	SORTIDA	COTXES
TREN QUE VAN A BARCELONA			
Exprés	5'06	5'09	1.ª 13.ª
Correu	5'53	5'59	1.ª 2.ª 13.ª
Mercaderies	7'07	7'22	2.ª 13.ª fins G.ª
Missatger	8'33	—	2.ª 13.ª
Mercaderies	9'50	—	3.ª
Exprés	10'09	10'10	1.ª 13.ª
Mixt	13'00	13'25	2.ª 13.ª
Exprés	16'27	16'29	1.ª 13.ª
Omnibus	17'19	17'25	2.ª 13.ª
Missatger	20'26	20'33	3.ª
TREN QUE VAN A FRANÇA			
Mercaderies	—	6'10	3.ª
Mercaderies	7'15	7'35	2.ª 13.ª surt G.ª
Correu	10'36	10'42	2.ª 13.ª
Exprés	12'21	12'23	1.ª 13.ª
Mixt	14'19	14'34	2.ª 13.ª
Exprés	17'21	17'22	1.ª 13.ª
Correu	18'40	18'45	1.ª 2.ª 13.ª
Exprés	21'34	21'36	1.ª 13.ª

¿Qué tiempo hace?...

Lluvia, nieve, viento, un poquito de sol traidor... qué importa... si lleva usted en su bolsillo una caja Gaba. Tomando algunas Gaba de vez en cuando, el microbio puede darse ya por vencido.

Tomar Gaba equivale a purificar constantemente el aire que usted respira y a revestir sus mucosas con una fresca y suave película que los microbios no pueden franquear.

Puede usted salir a la calle sin temor: ni catarros, ni tos, ni resfriados, pues las Gaba vigilan su salud.

60 céntimos caja pequeña
Caja grande 2.10 pesetas.
Nueva caja UNA peseta

Cuide su garganta a diario — gargarice usted en seco con las deliciosas Gaba!

Gaba

— Construccions i reparacions d'obres en general.

Ciment armat.

RAFEL JANER I FILL

Constructors

R. Janer Gomis,
Mestre d'Obres

R. Janer Aymà,
Perit Constructor

Barceloneta, 10 i 12, baixos. — FIGUERES

— A preu de fàbrica poden adquirir water-lavabos, banyeres, rentamans, bidets, escalforadors a gas i gasolina, dutxes i accessoris per a cambres de bany, per haver contret la

Ferreteria Suñer

Placeta, 5 i Girona, 25, Figueres, Telèfon 116 un acord amb una de les més importants fàbriques d'articles sanitaris.

Demaneu pressupost gratis i sense compromís a la Ferreteria Suñer. Sempre imitada; mai no igualada.

— Xampany Gelamà
Caves a Vilajuiga

BANCA ARNÚS

Successora d'Evarist Arnús

Fundada en 1846

Capital 10.000.000 de Ptes. completament desemborsat

BARCELONA

CASA CENTRAL: Plaça de Catalunya, 22 — CASA MÀTRIU: Passatge del Relloige

Sucursal de Figueres

Casades de Códol, núm. 15 (Rambla)

Aquesta Banca realitza tota mena d'operacions de Banca-Borsa-Canvi i la compra-venda al comptat de valors de contractació corrent.

Cambra cuirassada amb departaments de lloguer

Débiles tomad el acreditado
que da Vida y Juventud

Elíxir Callol
Es rápido, científico y agradable

Rocalla
DEPOSITOS CANALONES
PLANCHAS ACANALADAS DEPOSITOS PARA WATERS PLACAS 40x40cm BOVEDILLAS

TELEFONO 20768

ROCALLA S.A. BARCELONA
AGENCIA DE FIGUERAS JUAN YMBERT RAMBLA 31.

EL MEJOR MATERIAL PARA CONSTRUCCIONES

Rbla ESTUDIOS-14 y CANUDA-2